

มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

ป้อ

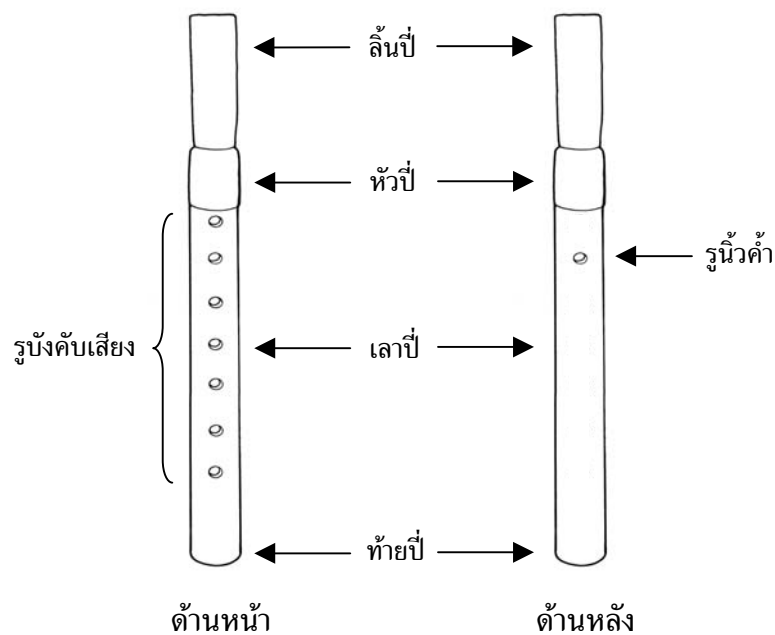
๑. ขอบข่าย

- ๑.๑ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ครอบคลุมเฉพาะป้อที่ทำด้วยไม้ไผ่รวกเป็นวัสดุหลัก ไม่ครอบคลุมถึงป้อจำลองที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นของประดับตกแต่งหรือเป็นของที่ระลึก

๒. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้ มีดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ป้อ หมายถึง เครื่องดนตรีพื้นเมืองเหนือประเภทเครื่องเป่าชนิดหนึ่ง ประกอบด้วยเลาปี่และล้นปี่ เลาปี่ทำจากไม้ไผ่รวก ปล้องเดียว ไม่มีข้อ โดยคัดเลือกขนาดที่เหมาะสมมาขัดผิวให้เรียบ หัวท้ายเลี่ยมด้วยทองเหลืองหรือเงินเพื่อป้องกันไม่ให้แตก เจาะรูบังคับเสียงและรูนิ้วค้ำ เขียนลวดลายด้วยการลงไฟไหม้เกรียมเฉพาะที่ต้องการ เคลือบด้วยสารเคลือบเงาเพื่อความสวยงาม มีการเทียบเสียงในระดับเสียงที่ถูกต้องได้ตามมาตรฐานและสัมพันธ์กับระดับเสียงของเครื่องดนตรีพื้นเมืองเหนือชนิดอื่น สามารถนำไปบรรเลงในโอกาสต่างๆ ได้ สำหรับล้นปี่ทำด้วยไม้ไผ่ลำเล็ก ๆ ดังรูปที่ ๑

รูปที่ ๑ ตัวอย่างป้อ

(ข้อ ๒.๑)

๓. คุณลักษณะที่ต้องการ

๓.๑ ลักษณะทั่วไป

๓.๑.๑ เล่าปี

ต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอยร้าว รอยแตก หรือร่องรอยการเจาะกัดกินของแมลง มีลักษณะกลมยาว มีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสมเป็นไปตามลักษณะที่ตีของปี้อ มีรูบังคับเสียงด้านหน้า ๗ รู และรูนิ้วค้ำด้านหลัง ๑ รู

๓.๑.๒ การประกอบ

ต้องประณีต ทึดแน่น คงทน ไม่มีรอยแตก ร้าว หรือตำหนิ

๓.๑.๓ ลิ่นปี

ต้องมีลักษณะบางยาว ด้านหนึ่งผ่าเจียนเป็น ๒ ซีก ปลายมน ตัดให้แบนแล้วประกบกัน อีกด้านหนึ่งพันด้วยด้ายเพื่อให้กระชับพอที่จะเสียบเข้าไปในเล่าปีได้พอดี

๓.๒ การเขียนลาย การขัดผิว และการเคลือบเงา

ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็นคราบ กรอบ แตก หลุด หรือลอก

๓.๓ การใช้งาน

เมื่อเป่าปี้อแล้ว ต้องเป็นเสียงมาตรฐาน ดังกังวาน โปรงชัดเจน ไม่ทึบ หรือแตกพร่า เมื่อตรวจสอบโดยวิธีให้คะแนนตามข้อ ๗.๑ แล้ว ต้องได้คะแนนเฉลี่ยของแต่ละลักษณะจากผู้ตรวจสอบทุกคน ไม่น้อยกว่า ๓ คะแนน และไม่มีลักษณะใดได้ ๑ คะแนนจากผู้ตรวจสอบคนใดคนหนึ่ง

๔. การบรรจุ

๔.๑ หากมีการบรรจุ ให้บรรจุปี้อในภาชนะบรรจุที่สะอาด แห้ง เรียบร้อย และสามารถป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นกับปี้อได้

๕. เครื่องหมายและฉลาก

๕.๑ ที่ฉลากหรือภาชนะบรรจุปี้อทุกหน่วย อย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน

(๑) ชื่อผลิตภัณฑ์

(๒) ขนาดหรือมิติ

(๓) เดือน ปีที่ทำ

(๔) ข้อเสนอแนะในการใช้และการดูแลรักษา

(๕) ชื่อผู้ทำหรือสถานที่ทำ พร้อมสถานที่ตั้ง หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศ ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

๖. การชักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- ๖.๑ รุ่น ในที่นี้ หมายถึง ปี้อ้อที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ๖.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการชักตัวอย่างที่กำหนดให้ต่อไปนี้
- ๖.๒.๑ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก ให้ชักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากรุ่นเดียวกัน จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๔. และข้อ ๕. จึงจะถือว่าป้อออรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๒.๒ การชักตัวอย่างและการยอมรับ สำหรับการทดสอบลักษณะทั่วไป การเขียนลาย การขีดผิว และการเคลือบเงา และการใช้งาน ให้ใช้ตัวอย่างที่ผ่านการทดสอบตามข้อ ๖.๒.๑ แล้ว จำนวน ๑ ตัวอย่าง เมื่อตรวจสอบแล้วตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ ๓.๑ ถึงข้อ ๓.๓ จึงจะถือว่าป้อออรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ๖.๓ เกณฑ์ตัดสิน
ตัวอย่างป้อ้อต้องเป็นไปตามข้อ ๖.๒.๑ และข้อ ๖.๒.๒ ทุกข้อ จึงจะถือว่าป้อออรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนนี้

๗. การทดสอบ

- ๗.๑ การทดสอบลักษณะทั่วไป การเขียนลาย การขีดผิว และการเคลือบเงา และการใช้งาน
- ๗.๑.๑ ให้แต่งตั้งคณะผู้ตรวจสอบ ประกอบด้วยผู้ที่มีความชำนาญในการตรวจสอบป้อ้ออย่างน้อย ๕ คน แต่ละคนจะแยกการตรวจและให้คะแนนโดยอิสระ
- ๗.๑.๒ หลักเกณฑ์การให้คะแนน ให้เป็นไปตามตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ หลักเกณฑ์การให้คะแนน
(ข้อ ๗.๑.๒)

ลักษณะที่ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่กำหนด	ระดับการตัดสิน (คะแนน)			
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
ลักษณะทั่วไป	เลาปี ต้องเรียบ ไม่ปรากฏข้อบกพร่อง เช่น รอย ร้าว รอยแตก หรือร่องรอยการเจาะกัดกิน ของแมลง มีลักษณะกลมยาว มีขนาดและ สัดส่วนที่เหมาะสมเป็นไปตามลักษณะที่ดี ของปี่อ้อ มีรูบังคับเสียงด้านหน้า ๗ รู และรูนิ้วค้ำด้านหลัง ๑ รู	๔	๓	๒	๑
	การประกอบ ต้องประณีต ติดแน่น คงทน ไม่มีรอย แตก ร้าว หรือตำหนิ	๔	๓	๒	๑
	ลินี่ ต้องมีลักษณะบางยาว ด้านหนึ่งผ่าเจียน เป็น ๒ ซีก ปลายมน ตัดให้แบนแล้ว ประกบกัน อีกด้านหนึ่งพันด้วยด้ายเพื่อให้ กระชับพอที่จะเสียบเข้าไปในเลาปีได้พอดี	๔	๓	๒	๑
การเขียนลาย การขัด ผิว และการเคลือบเงา	ต้องเรียบ สม่ำเสมอ ไม่เป็นเม็ด เป็น คราบ กรอบ แตก หลุด หรือลอก	๔	๓	๒	๑
การใช้งาน	เมื่อเป่าปี่อ้อแล้ว ต้องเป็นเสียงมาตรฐาน ดังกังวาน โปร่งชัดเจน ไม่ทึบ หรือแตกพร่า	๔	๓	๒	๑

๗.๒ การทดสอบการบรรจุและเครื่องหมายและฉลาก
ให้ตรวจพินิจ